

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА
Факультет економіки і підприємництва
Кафедра обліку і оподаткування

Допущено до захисту

«__» _____ 202_р.

Зав. кафедри, д. е. н., професор

_____ **Мельник Л.Ю.**

Кваліфікаційна робота магістра
ОБЛІК І АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ
ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ « АГРОНИВА – ЧЕРКАСИ »
ЛИСЯНСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Виконала - студентка 2 курсу ,групи 21 м-з-о
освітньої програми «Облік і оподаткування»
спеціальності 071 Облік і оподаткування

Пшоно Наталія Володимирівна

Науковий керівник – доктор екон. наук,
професор

Мельник Людмила Юріївна

Реферат

на кваліфікаційну роботу:

«Облік і аналіз фінансових результатів діяльності у ТОВ «АГРОНИВА-
ЧЕРКАСИ» Лисянського району Черкаської області»
студентки факультету економіки та підприємництва
Уманського національного університету садівництва

Пшоно Наталія Володимирівна

Головною метою в господарській діяльності сільськогосподарського підприємства є отримання та максимізація прибутку, тому до формування її складових частин – доходів і витрат необхідно підходити більш уважно та вміло, а разом з тим досліджувати та аналізувати фактори, на які вони впливають. Фінансові результати формують, вивчаючи динаміку, тенденції, резерви, що впливають на ефективність діяльності підприємства. Робота складається із трьох розділів. Загальний об'єм роботи складає 60 сторінки. Робота містить 13 таблиць, 11 рисунків, 1 додаток. Кількість використаних джерел становить 53 наукових праць

Метою даного дослідження є продемонструвати теоретичні, методологічні та практичні аспекти аналізу обліково-фінансових результатів у системах управління підприємствами, а також розробити та надати пропозиції щодо вдосконалення організацій бухгалтерського обліку та підвищення ефективності діяльності підприємств.

Перша частина роботи є теоретичною, розкриває бухгалтерське визнання, оцінку, проблеми, доходи, витрати та процедури фінансового аналізу. Враховано нормативно-правові положення щодо обліку фінансових результатів основної діяльності підприємства.

Розділ другий висвітлює організаційно-економічну характеристику ТОВ «АГРОНИВА-ЧЕРКАСИ», ресурси підприємства та його спеціалізацію. Аналіз доходів, витрат і фінансового стану компанії виконується для пояснення бухгалтерського статусу доходів і фінансового стану компанії.

В третьому розділі надано рекомендації щодо вдосконалення обліку та аналізу доходів, витрат і фінансових результатів основної діяльності підприємства.

Анотація

В кваліфікаційній роботі на прикладі ТОВ «АГРОНИВА-ЧЕРКАСИ» досліджено проблеми обліку і аналіз доходів, витрат і фінансових результатів, розроблено заходи по удосконаленню обліку доходів витрат фінансових результатів підприємства.

Ключові слова: бухгалтерський облік, аналіз , доходи, фінансовий результат ,витрати.

The summary

In the qualification work on the example of LLC AGRONIVA-CHERKASY , problems of accounting and analysis of income, expenses and financial results were studied, measures were developed to improve the accounting of income, expenses and financial results of the enterprise.

Keywords: accounting, analysis, income, financial result, expenses.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	8
РОЗДІЛ 2. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА ЩОДО ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ.....	15
2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства та аналіз фінансових результатів діяльності	15
2.2. Облікова політика підприємства щодо фінансових результатів діяльності	30
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	38
ВИСНОВОК.....	48
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	50

ВСТУП

Фінансові результати є універсальною економічною категорією, що поєднує дві складові, завжди присутні в процесі господарської діяльності: отримані доходи та понесені витрати. В умовах жорсткої конкуренції в сільськогосподарському виробництві компанії змушені аналізувати фактори, що впливають на фінансові результати, керувати ними, враховувати та прогнозувати їх. Ці фактори мають включати ціноутворення, податкову політику, процеси постачання, внутрішній контроль тощо. Правильно сформована обліково-аналітична система значно прискорить прийняття керівництвом підприємства відповідних управлінських рішень та забезпечить їх відповідною достовірною та достовірною інформацією з потребами користувачів. Тому вдосконалення існуючих методів обліку доходів, витрат і фінансових результатів, а також контролю за використанням ресурсів господарської одиниці, використання облікової інформації щодо формування фінансових результатів в оновленій системі управління. дослідження.

Питання обліку фінансових результатів широко досліджено в працях відомих вітчизняних учених, серед яких: Н.М. Чмиголь, О.М. Чабанюк, В.С. Лень, Н. Коришко, Ф.Ф. Бутинець, В.Є. Ануфрієв, С.В. Мочерний, М.С. Пушкар С. Б. (2003). Шипіна, О.О. Вороніна, Р.В. Скалюк, Н.М. Ткаченко, Ж.С. Труфіна, Т.С. Кучеренко, Ратуша О.П. та інші.

Проте в бухгалтерському обліку та аналізі фінансових результатів залишається ще багато невирішених питань, які потребують детального дослідження та розробки пропозицій щодо практичних дій.

Метою даного дослідження є розробка теоретичних, методичних і практичних аспектів бухгалтерського обліку та аналізу фінансових результатів у системах управління підприємством, удосконалення організації бухгалтерського обліку та підвищення ефективності функціонування діючих підприємств.

Досягнення поставленої мети випускної кваліфікаційної роботи обумовило вирішення таких наукових і практичних завдань:

- дослідження та узагальнення існуючих визначень сутності фінансової діяльності як економічної категорії;
- розкриває концептуальні підходи до підготовки та відображення в обліку фінансових результатів;
- дослідити вплив різних видів обліку на методику формування фінансових результатів підприємства;
- розглянути методичні підходи до визнання та класифікації доходів, витрат, фінансових результатів підприємства;
- дослідити ведення обліку фінансових результатів за видами діяльності підприємства;
- обґрунтовує пропозиції щодо вдосконалення методики відображення інформації про результати діяльності підприємства у фінансовій інформації;
- досліджує організаційні аспекти аудиту фінансових результатів підприємства;
- про аналіз фінансових результатів ТОВ «АГРОНІВА-ЧЕРКАСИ»;
- визначає напрямки вдосконалення контролю за фінансовими результатами компанії.

Предметом та об’єктом дослідження є сучасні системи обліку, аналізу та контролю фінансових результатів діяльності підприємств. Об’єктом дослідження є сукупність теоретичних питань, загальних положень, методичних і практичних завдань щодо організації, ведення та впровадження бухгалтерського обліку, аналізу та ефективного контролю фінансових результатів на прикладі ТОВ «АГРОНІВА – ЧЕРКАСИ» Лисянського р-ну, Черкаської обл.

Для досягнення визначених цілей використовуються методи дослідження, загальнонаукові та спеціальні пізнавальні методи. При дослідженні розвитку виду прибутку використано історичний та системний підходи. Для з’ясування сутності економічних категорій

використано методи узагальнення та теоретичного порівняння. Вивчення теоретичних аспектів і методів обліку доходів і витрат підприємств здійснюється за допомогою методів індукції, дедукції та порівняння. На основі аналізу та узагальнень розроблено рекомендації щодо вдосконалення аудиту фінансових результатів компанії.

Методи дослідження вирішення поставлених перед дослідженням цілей і завдань можливе за допомогою загальноприйнятих наукових методів дослідження. Аналіз і синтез, порівняння, історичний, монографічного, спостереження, економічний аналіз, таблиці та графіки, узагальнення, гіпотези та припущення, системні підходи, моделювання.

Інформаційною базою дослідження були нормативно-правові акти, економічна література, праці вчених та науковців, дані статистичної, бухгалтерської та податкової звітності, інформаційно-аналітичні огляди, первинні документи, реєстри обліку ТОВ «АГРОНИВА –ЧЕРКАСИ».

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Фінансовий результат характеризує майже всі аспекти діяльності підприємства: продуктивність праці, ступінь використання основних засобів, трудових, матеріальних і грошових ресурсів, собівартість .

Вивчення нормативно-правової бази України дозволяє констатувати, що в законі не враховано суть поняття «фінансовий результат».

Зокрема, НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» обґрунтовано лише сутність дефініцій «прибуток» та «збиток», що призводить до труднощів у визначенні сутності, ролі та значення фінансового результату.

У ході дослідження проведено аналіз нормативно-правової, наукової та довідкової літератури в розрізі даного питання з метою виявлення особливостей сутності досліджуваного поняття та визначення його місця в системі бухгалтерського обліку .

Зокрема, в НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» обґрунтовано лише сутність дефініцій «прибуток» та «збиток». Це є джерелом плутанини між суб'єктами, визначеними ролями та значенням фінансових результатів. Відповідно до НП(С)БО 1 прибуток – це сума перевищення доходів над пов'язаними з ними витратами. А збиток — це перевищення витрат порівняно з сумою доходу, яке ці витрати виникають.

Схиляємось до думки, що можна виділити певні ознаки, за якими групуються думки науковців щодо характеру фінансових результатів:

- результати порівняння доходів імпорту та витрат підприємств (Ф.Ф. Бутинець, А.Г. Загородній та Г.Л. Вознюк). , Ткаченко Н.М., Опарін В.М., Худолій Л.М.);

- збільшення або зменшення капіталу (Лондар С.Л. та Тимоченко О.В., Загородній А.Г. та Вознюк Г.Л.);

- виражені у вигляді прибутку або збитку (Бутинець Ф.Ф., Загородній А.Г. та Вознюк Г.Л., Мочерний А.Д., Пушкар М.С., Ткаченко Н.М., Опарін В.М., Худолій Л.М., Чебанова М.С. та Василенко С.С.);

- результат (підсумок) діяльності (Скасюк Р.В., Пушкар М.С.).

Слід також зазначити, що думки багатьох науковців щодо сутності поняття «фінансові результати» схожі. Тракткування сутності фінансових результатів в економічному, податковому та управлінському аспектах представлено на рис. 1.1.

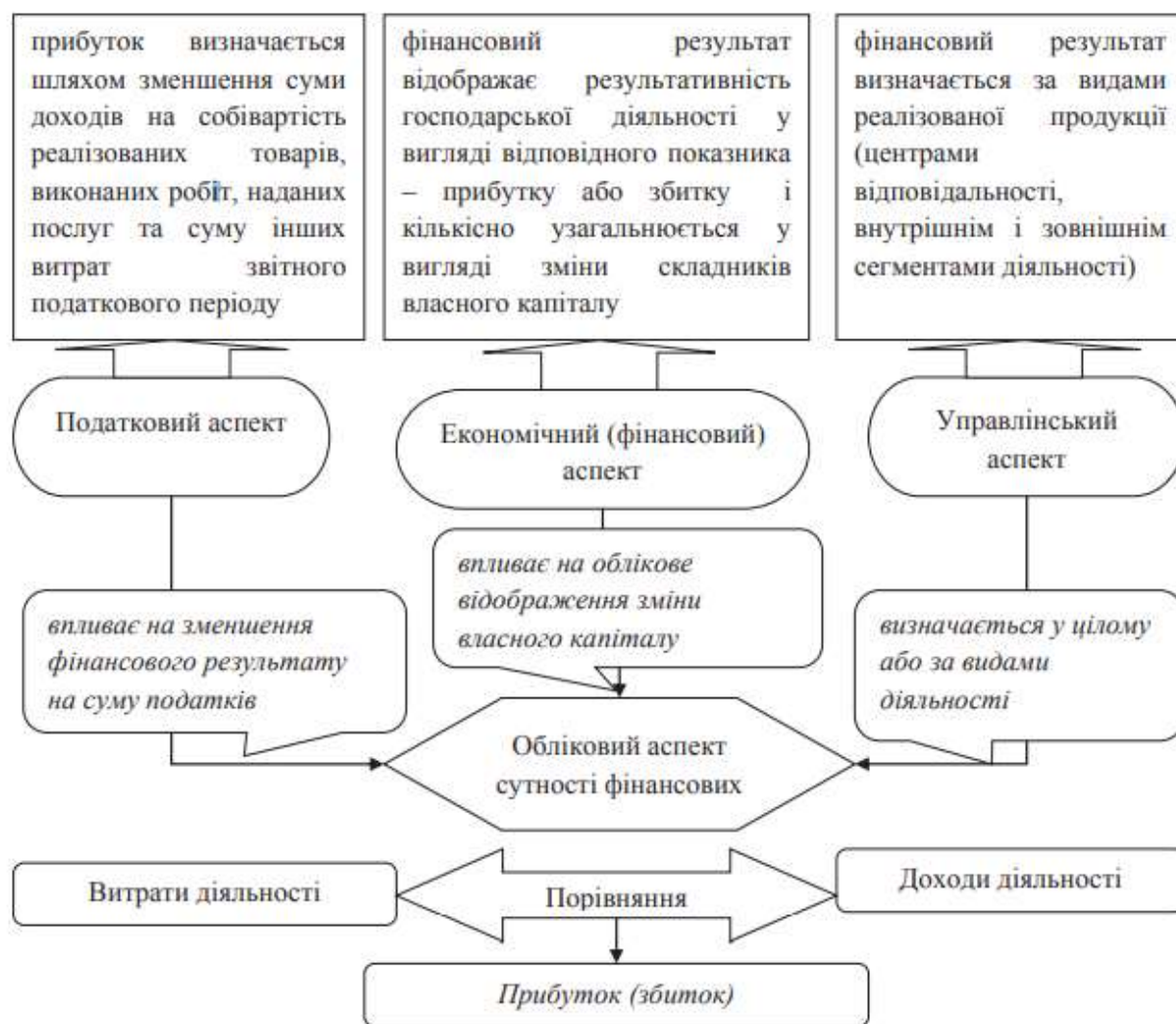

Рис. 1.1. Сутність фінансового результату: обліковий аспект

У вітчизняній практиці алгоритм визначення фінансових результатів для середніх і великих підприємств передбачено НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», для малих підприємств фінансові

результати діяльності розраховують відповідно до методик описаних в П(С)БО 25 «Фінансова звітність малих і середніх підприємств».

Таким чином, формування фінансових результатів є загальним процесом, пов'язаним із прийняттям рішень, щоб забезпечити отримання необхідного обсягу фінансових результатів для досягнення тактичних і операційних цілей на рівні бізнес-одиниці. Ви можете розглядати це як частину вашої системи управління.

Визначимо сутність формування фінансового результату відповідно до НП(С)БО 1, розглянувши окремі статті форми № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)»;

- валовий прибуток - різниця між чистим доходом від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) і собівартістю реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг);

- прибуток (збиток) від операційної діяльності, що визначається як алгебраїчна сума валового прибутку (збитку), інших операційних доходів, адміністративних витрат, витрат на збут та інших операційних витрат;

- прибуток (збиток) до оподаткування визначається алгебраїчною сумою прибутку (збитку) від господарської діяльності, фінансового доходу та іншого доходу (прибутку), фінансових витрат та інших витрат (збитку);

- чистий прибуток (збиток) розраховується як алгебраїчна сума прибутку (збитку) до оподаткування, податку на прибуток і прибутку (збитку) від припиненої діяльності після оподаткування.

Визначення фінансових результатів передбачає визначення чистого прибутку (збитку) за звітний період шляхом постійного порівняння доходів і витрат.

Дохід — збільшення економічних вигод у формі надходження активів або зменшення зобов'язань, що призводить до збільшення власного капіталу (окрім збільшення капіталу за рахунок внесків власника) протягом звітного періоду. П(С)БО 15 “Дохід”: надає наступну класифікація доходів у бухгалтерському обліку (рис 1.2.)

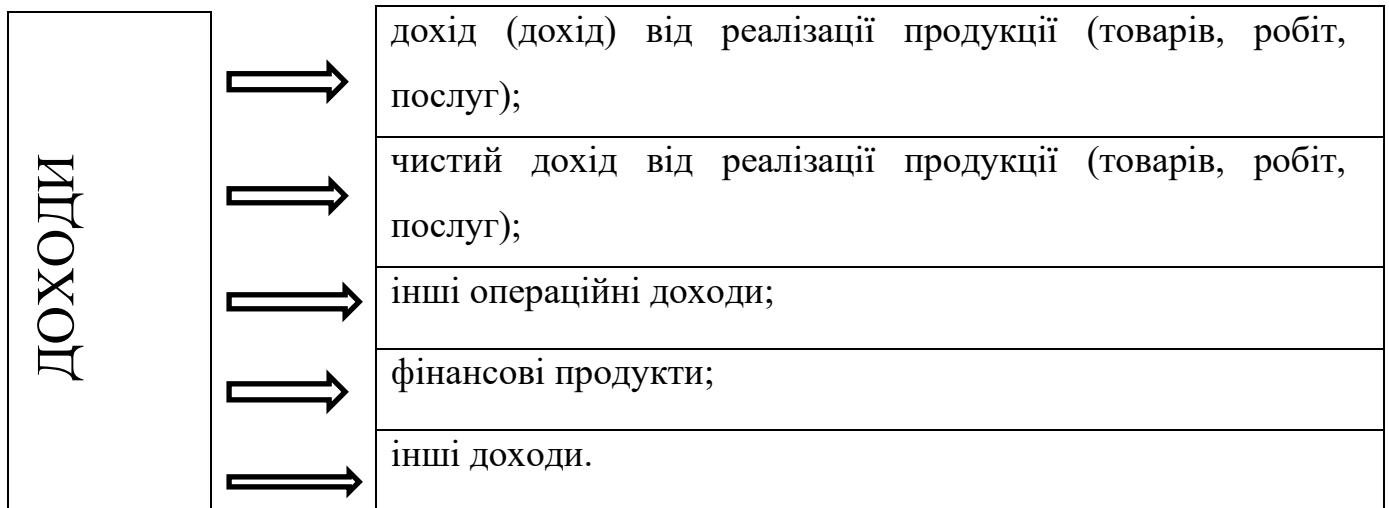

Рис.1.2. Класифікація доходів за П(С)БО 15 "Дохід":

Витрати – це зменшення економічних вигод у формі вибуття активів або збільшення зобов’язань, що призводить до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення внаслідок вилучення або розподілу власником) протягом звітного періоду. Проблемним питанням в організації фінансових результатів залишається класифікація доходів та витрат за Національними стандартами та згідно з формою 2 "Звіт про фінансові результати"

П(С)БО 16 «Витрати» передбачає наступну класифікацію витрат у складі фінансових результатів (рис .1.3)

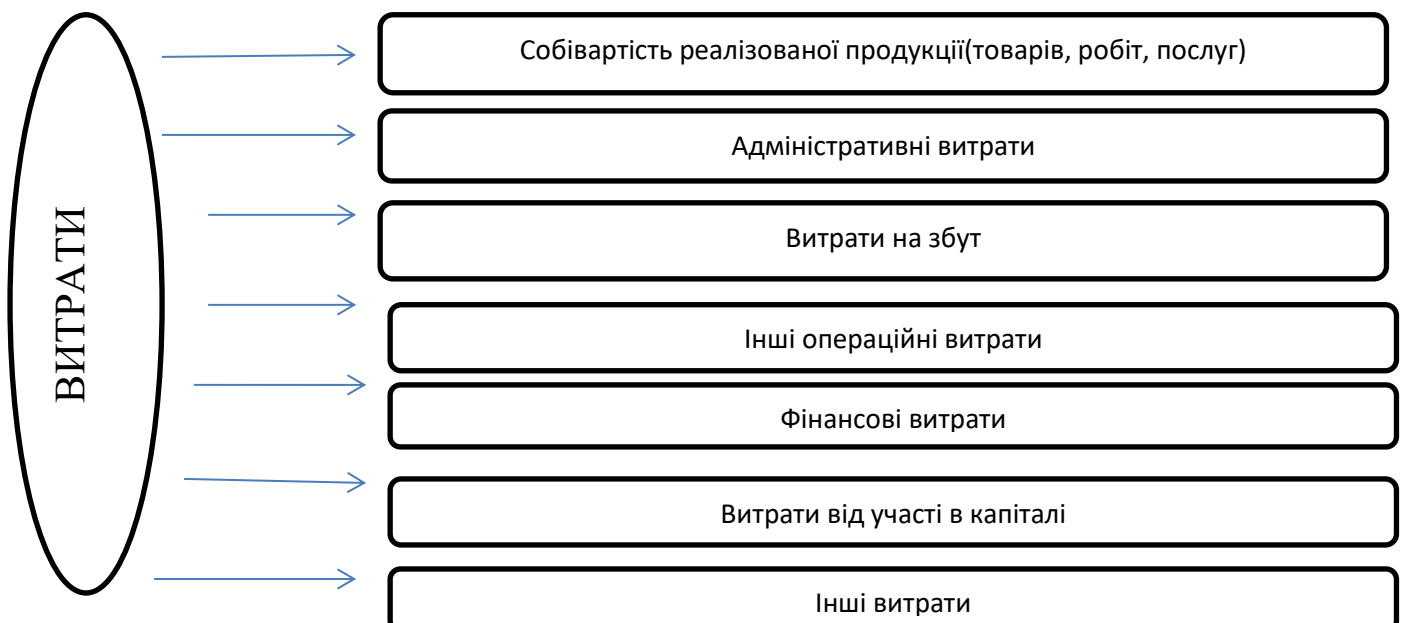

Рис. 1.3. класифікацію витрат П(С)БО 16 «Витрати»

Отже, можна сказати, що фінансова діяльність є досить складною та багатоаспектною категорією. Отримані фінансові результати залежать від управлінських рішень, які сприятимуть підвищенню ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості підприємства.

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» є основним нормативним документом, що регулює систему бухгалтерського обліку в Україні. Цей закон поширюється на суб'єктів підприємницької діяльності, які зобов'язані вести бухгалтерський облік та складати фінансову звітність, оскільки він описує принципи ведення бухгалтерського обліку та фінансової звітності, а також регулює порядок організації та подання фінансової звітності.

Однак у вищезазначеному законі все ще є деякі неузгодженості, зокрема характер і роль державного управління бухгалтерським обліком, поняття суб'єкта та об'єкта, а також деталі частин системи бухгалтерського обліку, 22.06.2017 Верховна Рада України прийняла законопроект «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (щодо вдосконалення окремих положень), планує наблизити норми Закону «Про бухгалтерський облік та Фінансова звітність» з метою дотримання законодавства Європейського Союзу та вдосконалення порядку застосування МСФЗ.

Слід зазначити, що сьогодні нормативно-правова база України з питань бухгалтерського обліку повністю відповідає міжнародним стандартам відповідно до програми реформування системи бухгалтерського обліку, прийнятої постановою Кабінету Міністрів України від 28 вересня 1998 р. № 1706.

На рис. 1.4. наведено характеристику основних нормативних документів, що регламентують порядок розкриття інформації про фінансові результати у фінансовій звітності підприємства. Аналіз законодавчої бази щодо фінансових результатів показує, що в Україні система регулювання бухгалтерського обліку та звітності в цілому

сформована, але згідно з вимогами МСФЗ залишаються деякі методологічні та організаційні питання, які ще не вирішені.

Сучасні глобальні зміни в економіці вимагають змін у системах управління бухгалтерським обліком та звітністю, оновлення законодавчої бази на національному та міжнародному рівнях для досягнення гармонізації фінансової звітності, забезпечення високої прозорості та порівнянності фінансових звітів.

Нормативний Акт	Опис
Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ)	Міжнародні стандарти, які застосовують правила розкриття фінансової інформації для глобальної спільноти.
Національні стандарти бухгалтерського обліку (НСБО)	Серія стандартів, що регулюють конкретні аспекти бухгалтерського обліку, включаючи розкриття фінансової інформації в національному контексті.
Законодавство країни	Закони та правила, які регулюють фінансовий звіт і включають в себе вимоги щодо розкриття фінансових результатів на національному рівні.
Регулюючі органи	Органи, які надають рекомендації та встановлюють вимоги щодо розкриття інформації про фінансові результати. Це можуть бути міністерства, комісії з цінних паперів та бірж, аудиторські органи тощо.

Рис 1.4. Нормативні акти , що регулюють порядок розкриття інформації про фінансові результати

У цій таблиці представлено загальну структуру нормативних актів, що впливають на розкриття корпоративних фінансових результатів. Конкретні закони та вимоги можуть відрізнятися залежно від країни та її правової системи . У різних юрисдикціях можуть існувати національні

стандарти бухгалтерського обліку та регулятори, які встановлюють вимоги щодо розкриття інформації у фінансовій звітності компанії.

Таким чином, чинна нормативно-правова система фінансової звітності та бухгалтерського обліку в Україні потребує змін, щоб максимально гармонізувати національні стандарти бухгалтерського обліку та МСФЗ, а також коригувати законодавчу базу для фінансової та бухгалтерської інформації в Україні. Україна дотримується МСФЗ та законодавства Європейського Союзу. Перелічені заходи, засновані на дієвому державному регулюванні, сприятимуть задоволенню потреб усіх користувачів фінансової звітності.

РОЗДІЛ 2. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА ЩОДО ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства та аналіз фінансових результатів діяльності

ТОВ «АГРОНИВА – ЧЕРКАСИ» юридична особа, що зареєстрована в Єдиному державному реєстрі юридичних та фізичних осіб-підприємців 12.10.2017 р.

Метою діяльності товариства є одержання прибутку на основі здійснення виробничої, комерційної, посередницької та іншої діяльності в порядку за умов, визначених чинним законодавством та статутом підприємства.

Основним видом діяльності ТОВ « АГРОНИВА - ЧЕРКАСИ» є вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур. У сільському господарстві виробництво вважається сезонним. Традиційно сезон починається в квітні і триває до вересня-жовтня, а пік припадає на липень-серпень. Для будь-якої господарської діяльності підприємство повинно мати певне джерело капіталу. Власний капітал - це джерело власних фінансових коштів товариства, що надається засновниками (учасниками) без визначення строку окупності або залишається ними товариству за рахунок чистого прибутку. Власний капітал формується з капіталу, внесеного засновником (власником) підприємства грошима, або інших активів, що дорівнює решті прибутку підприємства..

Власний капітал залежить від багатьох факторів, включаючи переоцінку довгострокових активів, суму присудженого капіталу, а також виробничу, маркетингову та фінансову діяльність компанії.

Уявлення про склад і структуру власного капіталу одного із сільськогосподарських підприємств Черкаської області дають дані, що наведені в наступній таблиці 2.1

Таблиця 2.1.

Склад і структура власного капіталу ТОВ «АГРОНИВА-ЧЕРКАСИ»

Складові власного капіталу	2018		2019		2020 р.		2021 р.		2022р.	
	Тис. грн	%	Тис. грн	%	тис. грн	%	тис.г рн	%	тис.г рн	%
I.Власний капітал										
Зареєстрований (пайовий) капітал	50	0,6	50	0,2	50	0,6	50	0,2	50	0,9
Капітал у дооцінках	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нерозподілений прибуток	5547	99,9	6649	99,8	7995	99,9	26642	99,8	54368	99,9
Усього за розділом I.	5597	100	6699	100	8045	100	26692	100	54418	100

*Джерело: фінансова звітність ТОВ «АГРОНИВА- ЧЕРКАСИ»

Аналіз даних таблиці 2.1 показав, що у 2018-2022 роках власний капітал ТОВ « АГРОНИВА- ЧЕРКАСИ » складався з нерозподіленого прибутку (непокритий збиток) та зареєстрованим (пайовий) капітал. Найбільшу питому вагу в структурі власного капіталу займав нерозподілений прибуток , питома вага якого має тенденцію до зростання.

Так , у 2018 році вона складала 99,9 %, у 2021 році 99,8 % , а у 2022 році - 99,9 %. Це сталося за рахунок спрямування суми чистого прибутку на поповнення власного капіталу що видно з наступної таблиці (табл.2.2).

Коментуючи дані таблиці 2.2. можна стверджувати що за останні трьох років власний капітал досліджуваного господарства збільшувався в основному за рахунок чистого прибутку, в результаті чого зросла сума нерозподіленого прибутку .

Таблиця 2.2.

Аналіз складу та структури активу балансу

Розміщення майна	2018р.		2020р.		2021р.		2022р.		Зміни 2022 р. до 2018р. (+/-)	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис.грн	частка в.п
I. Необоротні активи										
Нематеріальні активи										
Незавершені капітальні інвестиції	93	0,19	157	0,3	260	0,45	222	0,36	129	-0,17
Основні засоби	48711	99,8	50541	99,6	56721	99,5	60784	99,6	10243	-0,2
Всього за розподілом 1	48804	100	50698	100	56981	100	61006	100	10308	0,00
II.Оборотні активи										
Виробничі запаси	2531	0,71	3458	3,68	86797	64,6	10850	7,45	8319	6,74
Незавершене виробництва	5464	1,53	10444	11,1	15845	11,8	18067	12,4	12603	10,87
Готова продукція	33322	9,3	52377	55,7	66537	49,5	92111	63,2	58789	53,9
Товари	0,0	0,0	1221	1,30	16	0,01	50	0,03	-1171	-1,28
Дебіторська заборгованість за товари	1087	0,30	1271	1,35	20615	15,3	5746	3,94	4659	3,64

, роботи										
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетами	0,0	0,0	45 19	4,8	4796	3,5	621 6	4,26	1697	-4,07
За виданими авансами	0,0	0,0	24 32	2,5	6061	4,5	138 9	0,95	-1043	-4,05
Інша поточна дебіторська заборгованість	107 41	3,0 2	14 57 0	15,5	9066	6,7	359 7	2,47	-7144	-0,55
Грошові кошти та їх еквіваленти	200	0,0 5	22 2	0,23	150	0,11	128 6	0,88	1086	0,83
Інші оборотні активи	201 0	0,5 6	28 29	3,01	5758	4,2	556 4	3,8	3554	3,24
Всього по II розподілу	355 25	87, 9	93 96 2	64,9	1341 68	70,1	145 606	7,06	110081	-127,9
Баланс	908 80	100	14 46 60	100	1911 49	100	206 617	100	115737	0,00

Аналіз активів ТОВ « АГРОНИВА –ЧЕРКАСИ » дозволяє визначити потік використання залучених фінансових ресурсів, або які активи збільшились за рахунок збільшення фінансових ресурсів (табл. 2.2).

Економічні результати та фінансовий стан підприємства значною мірою залежать від наявності у підприємства довгострокових активів та їх ефективного використання. Вартість майна ТОВ « АГРОНИВА –

ЧЕРКАСИ » у 2022 р. порівняно з 2018 р. збільшилася на 115,7 млн. грн. (або на 127,9 %).

Значну питому вагу в структурі активів товариства займають оборотні активи . Загальна вартість оборотних активів значно зросла, з 35,525 тис. грн у 2018 році до 145 606 тис. грн у 2022 році. Це є вражаючим збільшенням на 110,081 тис. грн або 310%.

Виробничі запаси, незавершене виробництво та готова продукція: Суттєвий ряд вартості виробничих запасів, незавершеного виробництва та готової продукції продукт про інтенсивний розвиток виробництва компанії. Дебіторська заборгованість та інші оборотні активи: Ці показники також значно зросли, що може вказувати на збільшення обсягів реалізації товарів та послуг.

Також необхідно звернути увагу на збільшення суми грошових коштів та їх еквівалентів у 2022 р. в порівнянні з 2018 роком на 1086 тис. грн, або в 4 рази та збільшення їх частки в майні з 0,05% у 2018 р. до 0,88% у 2022 р.

У 2022 році збільшилась вартість необоротних активів у порівнянні з 2018 роком на 10,3 млн. грн. (або на 178,4%) та у в порівнянні з 2019 роком на 4,7% з яких основну частку становлять основні засоби. В складі активів частка основних засобів збільшилась на 10,2 млн. грн. , а частка незавершених капітальних інвестицій на 0,21 в. п. Це пов'язано з введення в експлуатацію свиноферми. В ТОВ « АГРОНИВА –ЧЕРКАСИ» з 2018- 2022 рр. стан нематеріальних активів залишився незмінним.

Необоротні активи - це сукупність економічних активів, які використовуються протягом тривалого періоду часу і їхня вартість поступово зменшується внаслідок фізичного та психічного зносу.

До складу довгострокових активів входять:

- нематеріальні активи – вартість прав на користування природними ресурсами, промислові зразки, знаки товарів і послуг, позиції на товарних і

фондових біржах , вартість комп'ютерів, промислового програмного забезпечення та інтелекту, об'єкт власності, ноу-хау, гудвіл.

- довгострокові фінансові інвестиції – фінансові інвестиції на період на рік, а також усі інвестиції, які не можуть бути здійснені вільно в будь-який час. При цьому розрізняють фінансові інвестиції, які відповідно до відповідних положень (стандартів) обліковуються за методом участі в капіталі;

- довгострокова дебіторська заборгованість, включаючи заборгованість фізичних та юридичних осіб, яка не виникає протягом нормального операційного циклу і буде погашена через 12 місяців після дати закриття;

- відстрочені податкові активи - це суми податку на прибуток, які повертаються в наступних періодах через різницю в часі між базою бухгалтерського обліку та базою податкової оцінки;

- інші довгострокові активи - загальна сума довгострокових активів, крім , може бути включена до зазначених вище статей розділу "Необоротні активи".

До складу довгострокових активів входять:

- земельні ділянки;
- капітал витратив на поліпшення земель;
- будинки, споруди; передавальний апарат;
- машин і засобів праці; транспортний засіб;
- інструменти та обладнання;
- послуги громадського харчування, кухонне та побутове обладнання;
- комп'ютер;
- робочі місця та ефективне тваринництво; багаторічні насадження;
- музейні цінності;
- експонати та артефакти зоопарку;

- бібліотечний фонд;
- рибальські знаряддя;
- спеціальний інструмент та спец. обладнання;
- простирадла, постіль, одяг і взуття;
- тимчасові нетитульні споруди ;
- природні ресурси; інвентарна тара;
- матеріали, призначені для тривалого використання в наукових цілях; авторське право та суміжні права;
- права користування природними ресурсами, активами та об'єктами промислової власності ;
- інші матеріальні та нематеріальні активи довгострокового використання.

Найточніше оцінити структури активів підприємства, можна за допомогою коефіцієнта співвідношення оборотних і необоротних активів, який розраховується за формулою:

$$K_{\text{он}} = \text{оборотні активи} / \text{необоротні активи}$$

Аналіз структури активів наведено у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3.

Аналіз структури активів ТОВ « АГРОНИВА –ЧЕРКАСИ» за 2018-2022рр.

Показник	Роки					Відхилення 2022р./2018р.	
	2018	2019	2020	2021	2022	+/-	%
I. Необоротні активи, тис. грн	16142	49184	50698	56981	61006	44864	2,77
II. Оборотні активи, тис. грн.	24781	25970	93962	134168	145606	120825	4,87
Разом активів, тис. грн	40923	75154	144660	191149	206612	165689	4,04

Коефіцієнт співвідношення оборотних і необоротних активів	1,53	0,52	1,85	2,35	2,38	2,69	11,61

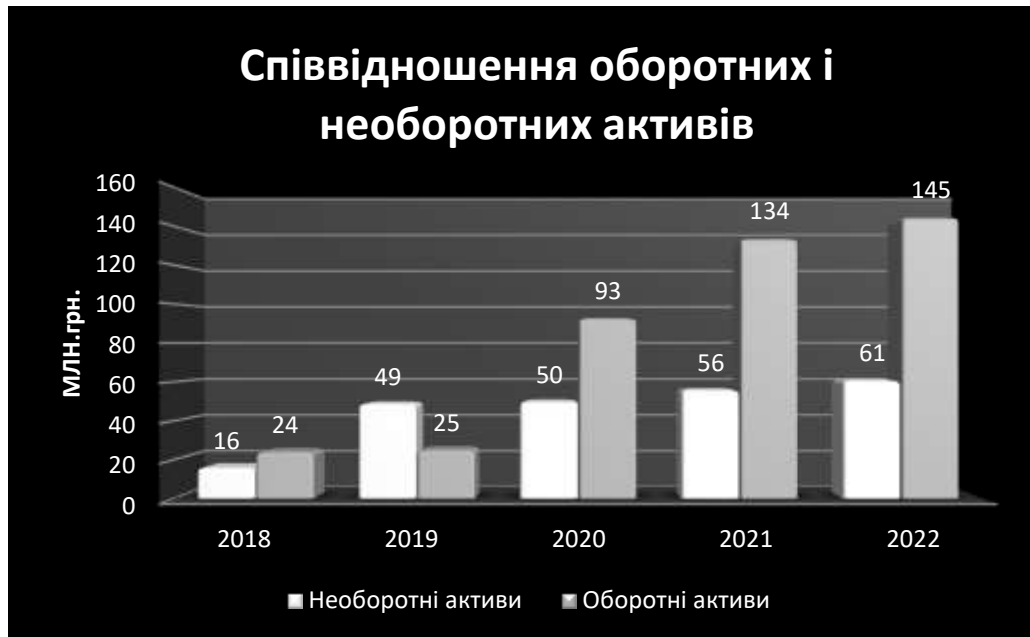

Рис. 2.1 Співвідношення необоротних і оборотних активів ТОВ «АГРОНИВА – ЧЕРКАСИ»

Отже, з вищенаведених даних видно, що коефіцієнти співвідношення оборотних і необоротних активів ТОВ «АГРОНИВА – ЧЕРКАСИ» зростали впродовж періоду з 2018 по 2022 рік. У 2018 році коефіцієнт склав 1,53, а в 2022 році він збільшився до 2,38.

Це можна свідчити про збільшення ролі оборотних активів у структурі активів компанії порівняно з необоротними активами. Зростання цього коефіцієнта може вказувати на підвищення рівня ліквідності компанії, після чого оборотні активи зазвичай легше конвертуються в грошові кошти.

В цілому компанія демонструє тенденцію до збільшення оборотних активів із необоротними, що можуть бути стратегічними рішеннями для

забезпечення більшої ліквідності та готовності до змін у бізнес-середовищі.

Зміни ,що відбулися в структурі основних засобів та дослідження їх технічного стану , за допомогою коефіцієнтів зношеності і придатності наведено в таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

Показники	2018р.	2019р.	2020р.	2021р.	2022р.	2022р. до 2018р.(+; -)
Первісна вартість основних засобів	17497	29693	57 441	70 899	60 784	3,41
Зношеність основних засобів, тис грн.	5503	6623	6 900	14 178	22 260	4,04
Залишкова вартість основних засобів , тис. грн.	10871	19683	50541	56721	38524	3,54
Коефіцієнт зношеності	0,31	0,22	0,12	0,20	0,36	0,05
Коефіцієнт придатності	0,62	0,33	0,88	0,80	0,63	0,01

Первісна вартість основних засобів ТОВ «АГРОНИВА- ЧЕРКАСИ » зросла на 22,2 млн грн та збільшилась сума зносу на 38,5 млн грн.

Такі зміни негативно позначаються на забезпеченості основними засобами. Так, коефіцієнт придатності у 2022 році порівняно з 2018 роком знизився на 0,01 п. , а коефіцієнт зношеності , навпаки, відповідно зріс 0,05п. .

Водночас слід зазначити, що ТОВ «АГРОНИВА –ЧЕРКАСИ » має досить високе значення коефіцієнта збереження основних засобів (0,88).

Рентабельність – це показник, який відображає економічну ефективність підприємства. Різні показники прибутку свідчать про ефективність різних сфер діяльності підприємства табл. 2.5

Таблиця 2.5

Аналіз показників рентабельності ТОВ «АГРОНИВА-ЧЕРКАСИ»

Показник	Нормати вне значення	2018р.	2019р.	2020р.	2021р.	2022р.	2022р.- 2018р.(+ ; -)
Коефіцієнт рентабельності активів	>0, збільшення	2,30	0,82	2,61	6,59	4,81	2,51
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	>0, збільшення	1	1	1	1	1	0
Коефіцієнт рентабельності діяльності	>0, збільшення	4,44	3,69	13,7	16,8	32,2	27,76
Коефіцієнт рентабельності продукції	>0, збільшення	6,73	5,31	0,16	0,22	0,31	-6,42

В 2018 -2022 роках діяльність ТОВ «АГРОНИВА-ЧЕРКАСИ» є досить прибутковою. Всі показники рентабельності мають значно більше значення від нормативного, але існує негативна тенденція до зменшення показників. Так коефіцієнт рентабельності активів в 2022 році в порівнянні з 2018 роком збільшився на 2.51 п. Найбільше знизилась коефіцієнти рентабельності власного капіталу. який в період 2020-2022 рр. зменшився на 0 п. Коефіцієнт рентабельності діяльності та коефіцієнт рентабельності продукції відповідно збільшились на 27,76 та 6,42 п. Такі тенденції має потішати фінансово-економічний відділ ТОВ «АГРОНИВА-ЧЕРКАСИ».

Розглянемо аналіз фінансового стану ТОВ «АГРОНИВА-ЧЕРКАСИ» у таблиці 2.6.

Чистий оборотний капітал в ТОВ «АГРОНИВА-ЧЕРКАСИ» в 2020 році становив 121,3 млн. грн., а у 2022 році він зменшився до 103,3 млн. грн., що є негативною тенденцією. Це насамперед пов'язано зростанням довгострокових і короткострокових кредитів і як наслідок збільшення частки залучених коштів. Коефіцієнт загальної ліквідності підприємства у 2022 році в порівнянні з 2020 роком зменшився на 0,16 п. Він більший за 1 має значення 0,05, тобто підприємству легко погасити свої зобов'язання перед кредиторами.

Таблиця 2.6.

Оцінка показників ліквідності ТОВ «АГРОНИВА-ЧЕРКАСИ»

Показник	Нормативне значення	2018р.	2019р.	2020р.	2021р.	2022р.	2022р.до 2020р.(+; -)
Коефіцієнт загальної ліквід	>1	1,89	1,41	0.21	0,03	0,05	-1,84

ності							
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,6-0,8	0,68	0,50	0,39	0,19	0,29	-0,39
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	>0, збільшення	0,00	0,05	0,29	0,16	0,09	0,09
Чистий оборотний капітал, тис. грн.	>0, збільшення	137713	148015	121319	84254	103370	-34343

Аналізуючи показники ліквідності ТОВ «АГРОНИВА-ЧЕРКАСИ» за період з 2018 по 2022 рік, можна зробити наступні висновки:

Коефіцієнти загальної ліквідності: У 2018 році коефіцієнт був високий (1,89), що вказує на те, що компанія мала достатньо легко обіцяних активів для покриття своїх зобов'язань.

Проте в наступних роках коефіцієнт різко знизився, особливо в 2020 році, до 0,21, що може свідчити про проблеми з ліквідністю та спроможністю компаній у погашенні поточних зобов'язань.

У 2022 році коефіцієнт покращився, але всі залишаються на низькому рівні (0,05), вказуючи на потребу уваги до управління ліквідністю.

Коефіцієнти швидкої ліквідності: також зазнав значних змін з 2018 по 2022 рік. У 2022 році коефіцієнт трошки покращився з попереднім роком, але все залишилося низьким (0,29), що може показати на труднощі у конвертації активів у грошовій вартості.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності залишається невеликим, але покращився у 2022 році (0,09). Він вказує на те, що компанія має певну здатність швидко погашати свої поточні зобов'язання за допомогою найбільших ліквідних активів.

Чистий оборотний капітал зменшився з 2018 по 2022 рік, особливо в 2022 році (-34 343 тис. грн), що може вказувати на зменшення ліквідності компаній та підвищення ризику невідповідності поточних зобов'язань.

Компанія ТОВ «АГРОНИВА-ЧЕРКАСИ» має проблеми з ліквідністю, особливо в 2020 році, і частково покращила скорочення в 2022 році. Важливо вжити заходів для покращення управління ліквідністю та забезпечення дієздатності компанії вчасно погашати свої зобов'язання.

Ефективність використання ТОВ «АГРОНИВА-ЧЕРКАСИ» власних коштів можна оцінити за показниками ділової активності дають змогу. Оскільки інтенсивність обігу коштів, тобто швидкість перетворення їх на готівку, безпосередньо впливає на платоспроможність підприємства, то показники оборотності мають велике значення для оцінювання фінансового стану підприємства табл. 2.7

Таблиця 2.7.

Показники оцінки ділової активності (оборотності) у ТОВ « АГРОНИВА –
ЧЕРКАСИ»

Показник	2018р.	2019р	2020р	2021р	2022р	2022р.- 2020р.(+ ; -)
Коефіцієнт оборотності активів	1,04	0,89	1,05	1,10	0,64	-0,4
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	21,11	13,87	37,76	27,09	16,35	-4,76
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	3,22	3,72	3,6	5,9	4,5	1,28
Строк погашення дебіторської заборгованості, днів	17	26	32	31	53	36
Строк погашення кредиторської заборгованості, днів	113	98	33,27	60,46	80	-33
Коефіцієнт оборотності виробничих запасів	1,27	1,10	1,26	1,08	0,69	-0,58

Коефіцієнт оборотності основних засобів(фондовіддача)	2,49	1,91	3,83	2,35	1,53	-0,96
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	4,02	3,86	0,84	0,85	0,58	-3,44

Більшість показників діяльності компанії знижуються, навіть маючи негативну тенденцію.

Аналізуючи показники оцінки ділової активності (оборотності) ТОВ «АГРОНИВА-ЧЕРКАСИ» за період з 2018 по 2022 рік, можна зробити наступні висновки: Коефіцієнт оборотності активів має тенденцію до зменшення з 2018 по 2022 рік, зокрема у 2022 році відбулося суттєве зменшення на 0,4. Це можна вказувати на проблеми з використанням активів компанії.

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості зменшився у 2022 році, що призвело до зниження взаємовідносини з покупцями.

Загальна тенденція зростання коефіцієнта обороту кредиторської заборгованості може бути позитивною, але головним є те, що занадто низькі значення можуть вказувати на труднощі при виконанні платежів за зобов'язаннями.

Строк погашення дебіторської заборгованості збільшився у 2022 році, що може вказувати на отримання отриманих коштів від клієнтів.

Шлях погашення кредиторської заборгованості також збільшився, що може бути пов'язано зі збільшенням термінів платежів постачальникам.

Коефіцієнт оборотності виробничих запасів суттєво знизився в 2022 році, що можна свідчити про проблеми з управлінням запасами.

Коефіцієнт оборотності основних засобів зменшився у 2022 році, вказуючи на можливість труднощів в управлінні та використанні основних активів. Коефіцієнти оборотності власного капіталу демонструють значне зниження у 2022 році, що може бути пов'язано з ефективністю використання власних коштів компанії.

Загалом, ТОВ "АГРОНИВА-ЧЕРКАСИ" має проблеми з діловою діяльністю та оборотністю активів, зокрема в області взаємовідносин з клієнтами та управління запасами. Компанії змагаються удосконалювати стратегії управління оборотним та основним капіталом для покращення її фінансового стану.

Основні економічні показники діяльності ТОВ «АГРОНИВА – ЧЕРКАСИ» представлені в таблиці 2.8.

Таблиця 2.8.

Показник	2018р.	2019р	2020р	2021р.	2022р	2022р.- 2020р.(+; -)
Чистий дохід , тис. грн	13645	15023	22455	34410	-9984	-73,1
Собівартість реалізованої продукції	288112	31261 0	11281 8	110158	79904	2,77
Валовий прибуток, тис. грн.	14823	17620	26780	42174	18339	1,23
Чистий прибуток , тис. грн.	17964	74980	97445	107565	62333	3,46
Одержано на 1 грн. основних засобів: -валового прибутку, грн.	0,24	0,28	0,43	0,64	0,30	0,06
-чистий прибуток, грн.	0,29	1,21	1,58	1,74	1,02	0,73
Рівень рентабельності,%	1,31	5	4,34	3,13	-6,24	-7,55

Аналізуючи основні економічні показники діяльності ТОВ «АГРОНИВА –ЧЕРКАСИ» за період з 2018 по 2022 рік, можна зробити наступні висновки: Видно значуще зменшення чистого доходу у 2022 році на 73,1%, що може бути результатом падіння обсягу продажів або зниження ціни на продукцію.

Собівартість реалізованої продукції показала зростання у 2022 році, що може свідчити про збільшення витрат на виробництво.

Валовий прибуток зменшився у 2022 році на 56,6%, що також вказує на зниження прибутковості виробництва.

Чистий прибуток також зменшився значно у 2022 році, що може бути пов'язано зі зростанням витрат та зменшенням прибутковості.

Отримано на 1 грн. основні засоби валового прибутку зростає впродовж років, але в 2022 році знижується.

Отримано на 1 грн. основні засоби чистого прибутку також зменшуються у 2022 році.

Рівень рентабельності показує важливий аспект, а саме втрату прибутковості у 2022 році, що може вказувати на проблеми в управлінні витратами та оптимізації виробництва.

ТОВ "АГРОНИВА –ЧЕРКАСИ" стикається з серйозними труднощами у фінансовій діяльності, зокрема зниженням чистого доходу, збільшенням витрат та зниженням рентабельності. Рекомендується важливо вивчити фактори, що впливають на ці показники, і розробити стратегії відновлення фінансової стійкості та прибутковості компанії.

Господарська діяльність ТОВ «АГРОНИВА –ЧЕРКАСИ», господарювання в сфері АПК, спрямована на як типового отримання суб'єкта прибутку. Для визначення отриманого прибутку чи збитку на певний період порівнюють доходи та витрати, понесені для отримання цих доходів. Джерелами інформації для аналізу фінансових результатів діяльності ТОВ «АГРОНИВА –ЧЕРКАСИ» є форми бухгалтерської

звітності № 1 і № 2 річної фінансової звітності матеріали маркетингових досліджень, плани економічного та соціального розвитку, фінансовий план (розрахунковий баланс доходів і витрат).

Більш детально проаналізувати динаміку зміни чистого прибутку можна, розрахувавши показники динаміки, такі як абсолютні та відносні прирости, абсолютні значення 1% приросту, темпи росту і приросту, а також середні значення зазначених показників динамічного ряду. Результати розрахунку даних показників наведено у табл. 2.9.

Наведені результати розрахунків, вказують на значні коливання в показниках отриманого прибутку.

Таблиця 2.9

Показники динаміки чистого прибутку у ТОВ «АГРОНИВА –ЧЕРКАСИ»

Рік	Чистий прибуток, тис. грн.	Абсолютний приріст тис. грн.		Темп приросту % ланцюговий	Абсолютне значення 1% Приросту, тис.грн.
		ланцюговий	базисний		
2018	17964	-	-	-	-
2019	74980	57016	17964	316,68%	179,6
2020	97445	22465	74980	29,97%	749,8
2021	107565	10120	97445	10,38	974,45
2022	62333	-45232	- 35112	- 42,02	1075,65

У 2022 році порівнянні з базисним рівнем чистого прибутку за 2018 р. у розмірі 97,4 млн. грн. прибуток зменшувався. Ланцюгові показники динаміки, тобто відносно до 2022 року мали від'ємне значення. Мінімальний ланцюговий темп приросту чистого прибутку був у 2021 р. на

рівні 10,38 %, де кожний відсоток відповідав сумі 974,45 тис. грн., а максимальний ланцюговий темп приросту було зафіксовано у 2019 р. – 316,68 %, при цьому кожному відсотку приросту відповідало вже 179,6 тис. грн. Базисний показник, який розраховують по відношенню до обраного базового періоду, має позитивні значення (за виключенням 2022 року). У 2022 рр. відбулося значне зменшення чистого прибутку, показники цього зменшення знаходились на рівні (42,02 % щорічного падіння). Зміна доходів від усіх видів діяльності і зміна відповідних витрат, впливають зміну чистого прибутку.

Факторний аналіз зміни чистого прибутку у ТОВ «АГРОНИВА – ЧЕРКАСИ» за останні 3 років проведено у табл. 2.10.

Таблиця 2.10

Вплив чинників на відхилення чистого прибутку у ТОВ
«АГРОНИВА – ЧЕРКАСИ»

Показник	2018р.	2022р.
Обсяг витрат діяльності , тис. грн.	100 409	109910
Обсяг доходів діяльності , тис. грн.	3 431	27725
Чистий прибуток, тис. грн.	17964	62333
Загальна зміна чистого прибутку, тис. грн.	X	44369
в т ч : за рахунок змін витрат, тис. грн.	X	9501
за рахунок зміни доходів діяльності , тис. грн .	X	24294

Загальна зміна чистого прибутку ТОВ «АГРОНИВА – ЧЕРКАСИ» в період з 2018 року по 2022 рік становить 44 369 тис. грн. Це відхилення можна розбити на два основних чинники: зміну витрат і зміну доходів діяльності.

Зміна витрат уплинула на чистий прибуток позитивно на 9,501 тис. грн. Це може бути зумовлено сильними факторами, такими як оптимізація

виробничих процесів, ефективне використання ресурсів або здешевлення витратних станів.

Зміна доходів діяльності позитивно вплинула на чистий прибуток на 24,294 тис. грн. Це можна свідчити про успішні стратегії збуту, розширення ринків, підвищення ціноутворення чи інші позитивні розвиткові тенденції у сфері збуту продукції чи послуг.

За період з 2018 року по 2022 рік ТОВ «АГРОНИВА – ЧЕРКАСИ» показує значний показник чистого прибутку. Це велике відхилення обумовлено як позитивним впливом змін витрат, так і змін у доходах діяльності. Оптимізація витрат та успішні стратегії у збуті призвели до значного підвищення фінансового результату підприємства.

Крім того, ТОВ «АГРОНИВА-ЧЕРКАСИ» має бути зацікавлене у пошуку найкращих каналів збуту сільськогосподарської продукції, адже розмір прибутку від господарської діяльності значною мірою залежить від доходу від реалізації продукції, який, формується під впливом кількості проданої продукції та ціни одиниці продукції.

2.2. Облікова політика підприємства щодо фінансових результатів діяльності

Точний і обґрунтований облік відіграє важливу роль у діяльності компанії, оскільки є основною інформаційною базою компанії. Інформація про фінансові результати формується в таких модулях бухгалтерського обліку, як: фінансовий облік, оперативний та управлінський облік.

У фінансовому обліку поєднується загальна інформація управлінського обліку та результати іншої повсякденної діяльності. Підсистема професійного обліку формує основні документи про господарські операції, які надають інформацію для формування бухгалтерських книг.

Підсистема управлінського обліку містить загальну інформацію про фінансові результати виробництва окремих видів продукції або роботи кожного підрозділу. Саме така організаційна структура обліку дозволяє визначати ефективність продукції та оперативно впроваджувати заходи щодо вдосконалення виробничо-збутових процесів на підприємстві.

Бухгалтерська діяльність ТОВ «АГРОНИВА – ЧЕРКАСИ» регулюється Наказом про облікову політику, в якому відображені особливості організації, ведення бухгалтерського обліку та звітності підприємства.

Відповідно до НП(С)БО) 1 підприємство має чітко визначити метод обліку, обраний при виборі методу обліку для кожного окремого елемента звітності, та розкрити принципи оцінки цих елементів. Послідовність облікової політики включає методичні питання щодо організації обліку прибутків, збитків і фінансових результатів діяльності.

На рисунку 2.5 представлені складові облікової політики щодо прибутку, доходів та фінансових результатів ТОВ «АГРОНИВА-ЧЕРКАСИ»

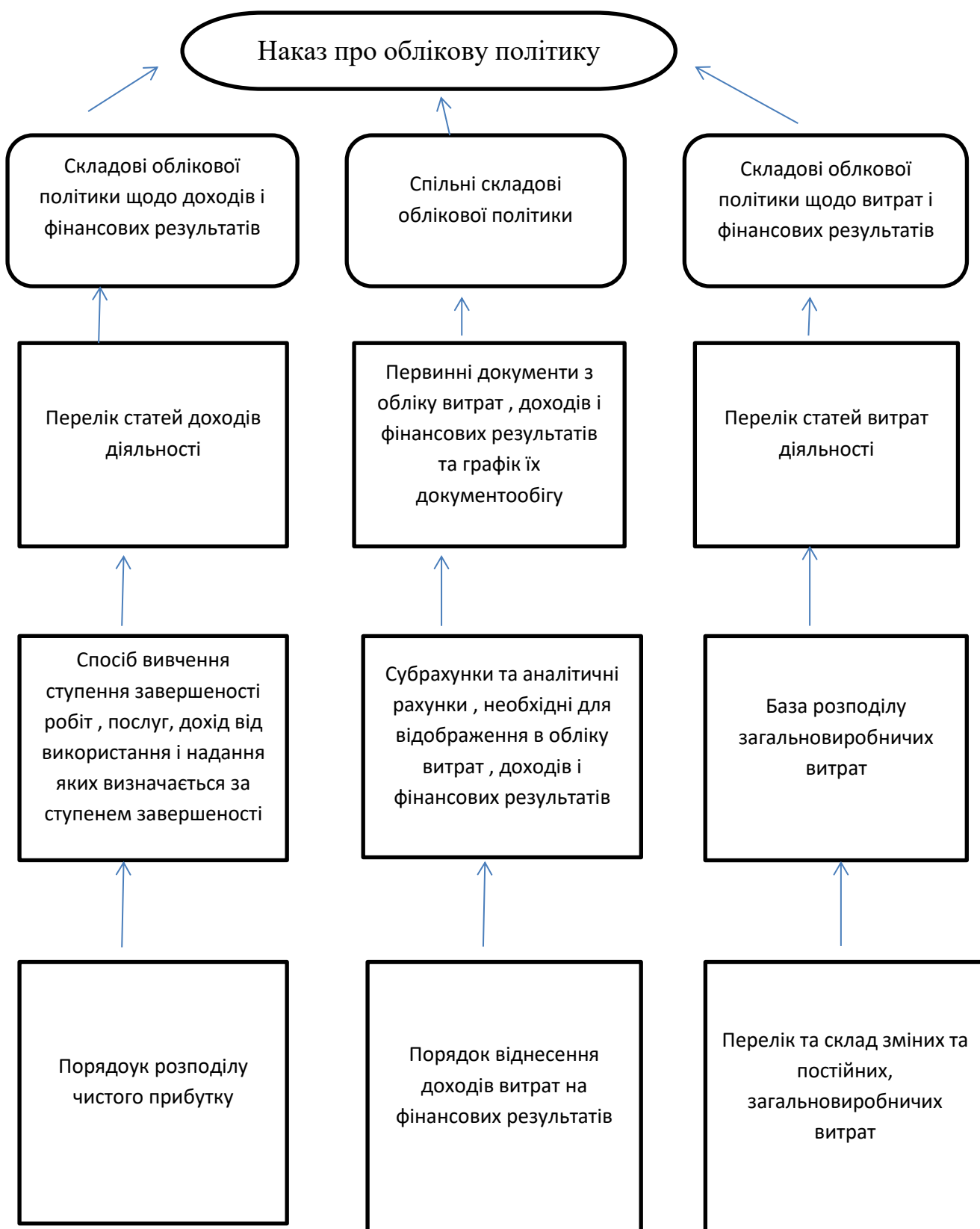

Рис. 2.5 складові облікової політики щодо прибутку ТОВ «АГРОНІВА-ЧЕРКАСИ»

Для узагальнення в бухгалтерському обліку інформації про доходи від напівфабрикатів у плані рахунків представлено рахунок 70 «Виручка від реалізації».. Рахунок 70 «Дохід від реалізації пасивний», на субрахунках 701-703 відображається приріст (стягнення) доходу, на дебеті — достовірна сума

непрямих податків (спеціальний податок на споживання, податок на додану вартість та інші податки згідно з законодавством).

Таблиця 2.11

Кореспонденція рахунків з обліку доходу (виручки) від реалізації продукції в ТОВ « АГРОНИВА –ЧЕРКАСИ»

№ з/п	Зміст операції	Підстава (документ)	Кореспонденція рахунків		Сума тис. грн.
Реалізація готової продукції (перша подія – відвантаження продукції)					
1	Відвантажена готова продукція покупцю	Накладна	361	701	1200
2	Відображене податкове зобов’язання з ПДВ	Податкова накладна	701	641	200
3	Відображене собівартість реалізації продукції	Бухгалтерська довідка	901	27	1000
Реалізація готової продукції (перша подія – отримання попередньої оплати)					
1	Отримана попередня оплата на поточний рахунок	Виписка банку	311	681	1200
2	Відображене в обліку ПДВ	Податкова накладна	643	641	200
3	Відвантажене попередньо оплачена продукція	Накладна	361	701	1200
4	Відображене в обліку ПДВ	Податкова накладна	701	643	200
5	Списана собівартість готової продукції	Бухгалтерська довідка	901	27	1000

Валовий прибуток (збиток) ТОВ «АГРОНИВА – ЧЕРКАСИ» розраховується як різниця між чистим доходом від реалізації продукції

(товарів, робіт, послуг) та собівартістю реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг).

У статті «Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) чітко вказується - собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг) або собівартість реалізованої продукції, яка обліковується як зменшення в обліку сторонньої сторони».

Кредит рахунку 90 до рахунок 90.

Дебет рахунку 79.

- постійні та можливо нерозподілені виробничі загальновиробничі витрати, відображається в бухгалтерському обліку окремим записом з кредиту рахунку 91 за дебетом рахунку 90.

- понаднормові витрати, також включається з кредиту кореспондентський рахунок в дебет рахунку 90.

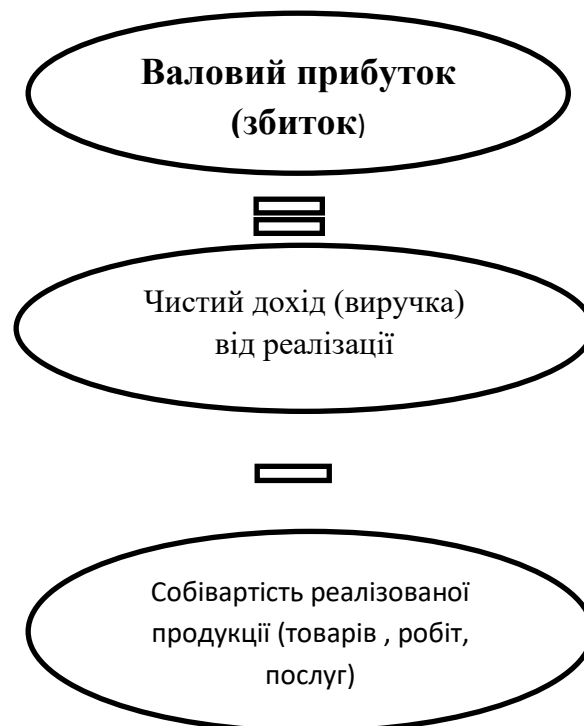

Рис.2.6 валовий прибуток (збиток) ТОВ «АГРОНИВА – ЧЕРКАСИ» розраховується як

Списання адміністративних витрат ТОВ «АГРОНИВА-ЧЕРКАСИ» відображається наступним чином:

Дебет 79 «Фінансові результати» 5543 тис. грн.

кредит 92 «Адміністративні витрати»

Списання витрат на збут на підставі бухгалтерської довідки ТОВ «АГРОНИВА-ЧЕРКАСИ» відображає:

Дебет 79» Фінансові результати 6878 тис. грн.

кредит 93 «Витрати на збут»

Списання інших операційних витрат на підставі бухгалтерських довідок у ТОВ «АГРОНИВА-ЧЕРКАСИ» відображається так:

Дебет 79 «Фінансові результати» 9841 тис. грн

кредити 94 «Інші операційні витрати »

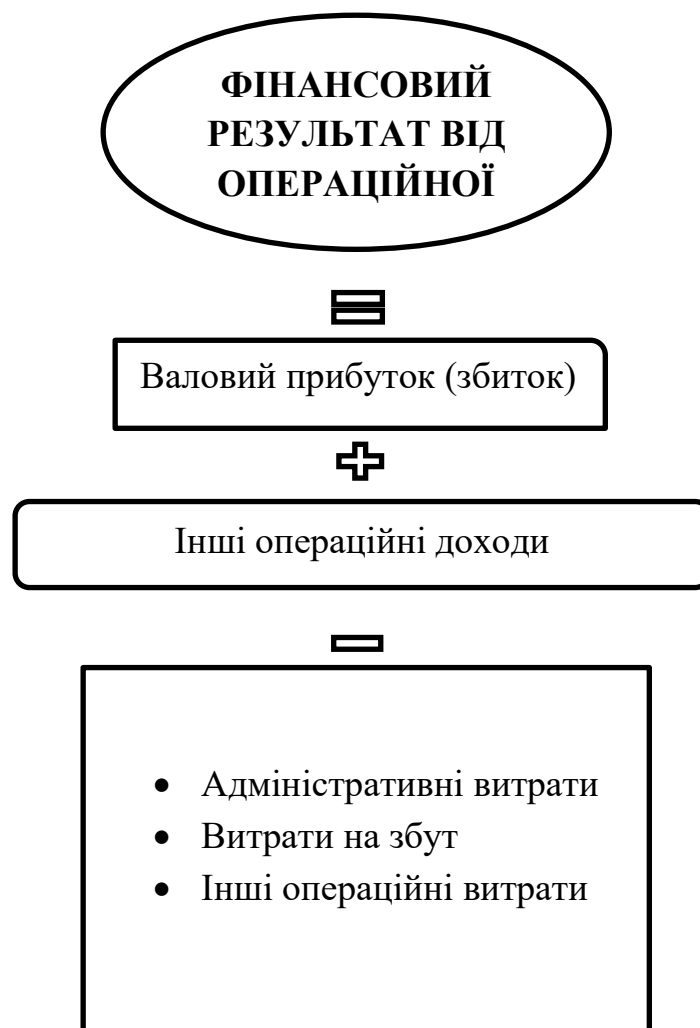

Рис.2.7 Списання інших операційних витрат

Рис.2.8 Рахунок 73 «Інші фінансові доходи»

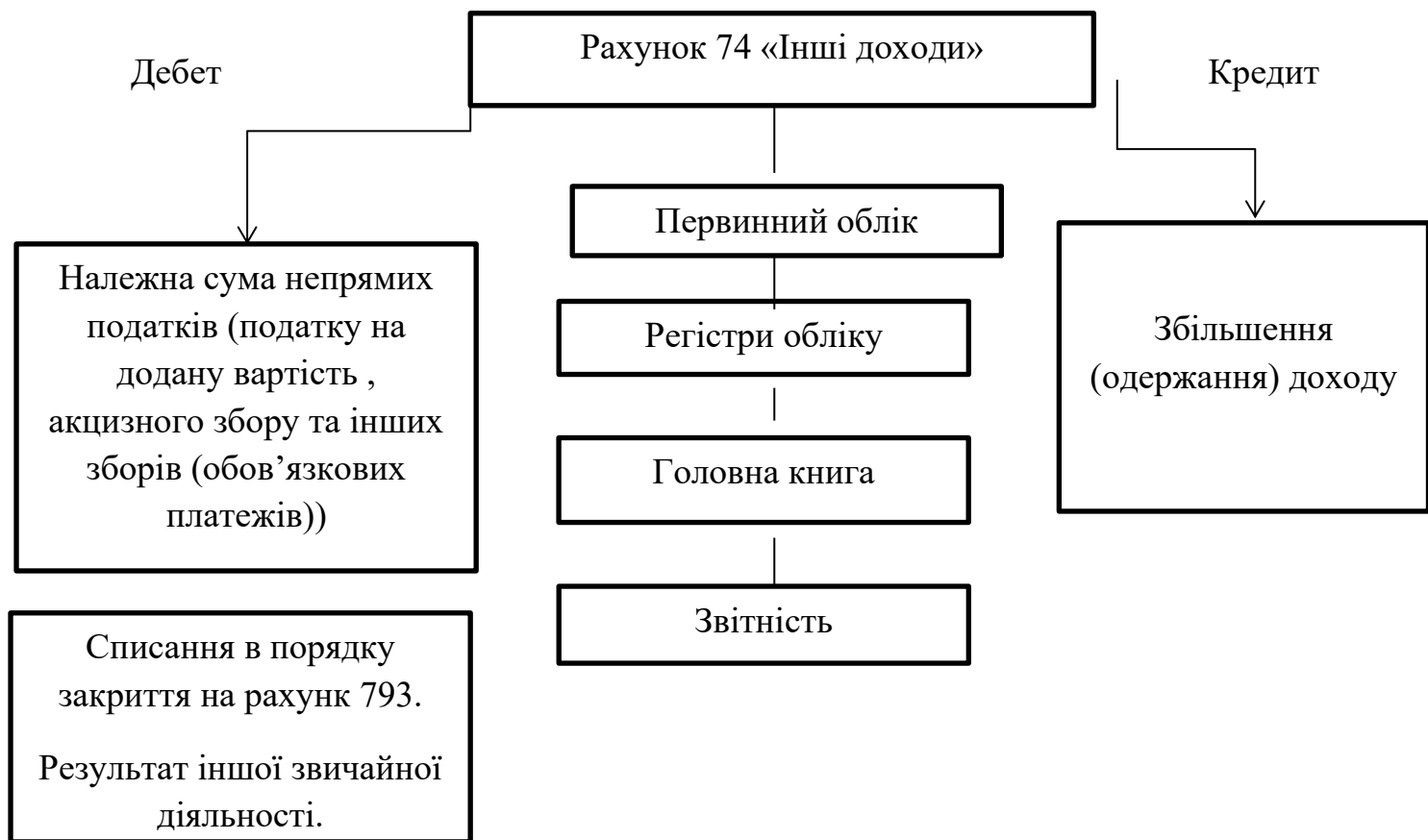

Рис.2.9 Рахунок 74 «Інші доходи»

Кореспонденція рахунків наведена за 2022 рік:

- погашено відсотки за користування короткостроковими та довгостроковими банківськими кредитами:
дебет 95 « Фінансові витрати » 23,3 млн. грн.
кредит 31 « Рахунки в банках »
- списано суми витрат фінансової діяльності:
дебет 79 « Фінансові результати » 23,3 млн.грн.
кредит 95 « Фінансові витрати »

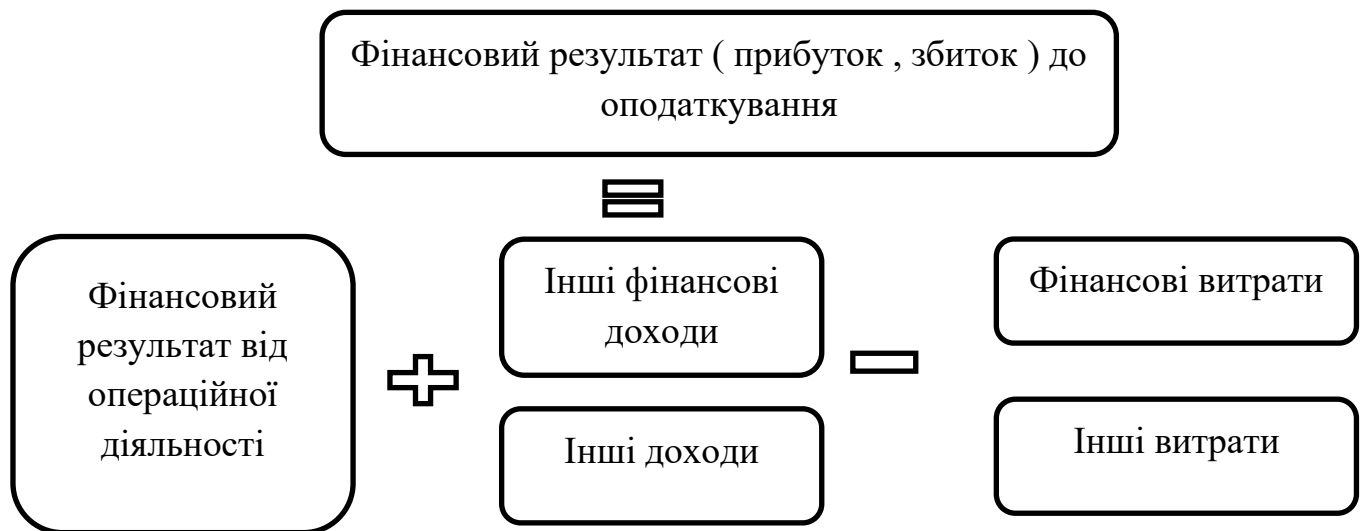

Рис. 2.10 Розрахунок фінансового результату діяльності ТОВ « АГРОНИВА- ЧЕРКАСИ
» до оподаткування

Якщо підприємство є платником податку на прибуток, то прибуток визначається як різниця між прибутком до оподаткування та сумою податків з прибутку.

Збиток дорівнює збитку від до оподаткування та сумі податку на прибуток. ТОВ «АГРОНИВА- ЧЕРКАСИ » є платником єдиного податку, тому визначений Фінансовий результат (прибуток, збиток) до оподаткування дорівнює чистому прибутку (збитку). Чистий прибуток (збиток) в обліку ТОВ « АГРОНИВА- ЧЕРКАСИ » буде перенесений з рахунка 79 «Фінансові результати» на відповідні субрахунки рахунка 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)».

За результатами господарської діяльності в кінці 2022 року ТОВ «АГРОНИВА- ЧЕРКАСИ » отримав прибуток , то кореспонденція рахунків матиме вигляд

дебет рахунку 441 «Нерозподілений прибуток» 54 418 тис. грн
кредит рахунку 79 «Фінансові результати»

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Звіт про фінансові результати (Звіт про загальний дохід) є складовою фінансової інформації та є основним джерелом інформації про результати господарської та фінансової діяльності підприємства за звітний період.

Важливість цієї форми пов'язана з тим, що це звіт про фінансові результати, де можна оцінити успішність діяльності підприємства, а також визначити, як підприємство фінансується з його джерел. Однак цю форму також часто критикують за недосконалість інформації та видимості. З цього приводу пропоную доопрацювати цю форму декларації. На нашу думку, для усунення порушення прозорості у поданні інформації ми пропонуємо, подібно до операційної діяльності підприємства, об'єднати доходи та витрати фінансової та інвестиційної діяльності.

Тому необхідно систематично відображати доходи від фінансової діяльності та відповідні витрати, а також одночасно відображати доходи та витрати від інвестиційної діяльності, що значно підвищить наочність, наочність, зрозумілість та аналітичну цінність показників.

Положенням про бухгалтерський облік передбачено, що при складанні бухгалтерської звітності у разі недостатності даних для формування повної картини фінансових результатів можуть включатися додаткові показники та пояснення відповідне доповнення. За подібних обставин, якщо операційні витрати та відповідний дохід, що виникає в результаті ідентичної або подібної економічної операції, не вважаються суттєвими, їх можна не деталізувати проти порівнянного доходу.

Вважаємо за необхідне налагодити облік доходів і витрат, який буде ідентичним залежно від виду діяльності, представленого в таблиці.3.1.

Для цього необхідно розподілити доходи та витрати від господарської діяльності на дві групи, а це:

- клас рахунків 70 «Доходи від основної (операційної) діяльності і 90 « Витрати від основної (операційної) діяльності »;

- клас рахунків 71 « Інші операційні доходи» та 91 « Інші операційні витрати».

Таблиця 3.1

Формування фінансових результатів в бухгалтерському обліку

Код субрахунків бухобліку	Види доходів бухгалтерського обліку	Код субрахунків бухобліку	Види витрат у бухгалтерському обліку
1.1.ІНША ОПЕРАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ			
Результат основної (операційної) діяльності, рахунок обліку 791			
701	Дохід від реалізації готової продукції	901	Собівартість реалізованої готової продукції
702	Дохід від реалізації товарів	902	Собівартість реалізованих товарів
703	Дохід від реалізації робіт, послуг	903	Собівартість реалізованих робіт, послуг
704	Вирахування доходу	904	Страхові виплати
		905	Загальновиробничі витрати
		906	Адміністративні витрати
		907	Витрати на збут
1.2.ІНША ОПЕРАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ			
710	Дохід від первісного визнання та від зміни вартості активів ,які	910	Витрати від первісного визнання та від зміни вартості

	обліковуються за справедливою вартістю		активів, як обліковується за справедливою вартістю
711	Дохід від купівлі – продажу іноземної валюти	911	Витрати на дослідження і розробки
712	Дохід від реалізації інших оборотних активів	912	Собівартість на купівлю- продаж іноземної валюти
713	Дохід від операційної оренди активів	913	Собівартість реалізованих виробничих запасів
714	Дохід від операційної курсової різниці	914	Сумнівні та безнадійні борги
715	Одержані штрафи, пені , неустойки	915	Втрати від операційної курсової різниці
716	Відшкодування раніше списаних активів	916	Втрати від знецінення запасів
717	Дохід від списання кредиторської заборгованості	917	Нестачі і втрати від псування цінностей
718	Дохід від безоплатно одержаних оборотних активів	918	Визнанні штрафи , пені , неустойки
719	Інші доходи від операційної діяльності	919	Інші витрати операційної діяльності
2.Фінансова діяльність			

Результат фінансових операцій , рахунок обліку 792			
721	Дохід від інвестицій в асоційовані підприємства	921	Втрати від інвестицій в асоційовані підприємства
722	Дохід від спільної діяльності	922	Витрати від спільної діяльності
723	Дохід від інвестицій в дочірні підприємства	923	Витрати від інвестицій в дочірні підприємства
724	Відсотки одержані	924	Відсотки за кредит
725	Інші доходи від фінансових операцій(включає дивіденди одержані)	925	Інші фінансові витрати
3. ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ			
Результат інвестиційної діяльності, рахунок обліку 793			
730	Дохід від зміни вартості фінансових інструментів	930	Витрати від зміни вартості фінансових інструментів
731	Дохід від реалізації фінансових інвестицій	931	Собівартість реалізованих фінансових інвестицій
732	Дохід від відновлення корисності активів	932	Собівартість від зменшення корисності активів (включаючи списання необоротних активів)
734	Дохід від відновлення корисності активів	934	Втрати від неопераційних

			курсових різниць
735	Дохід від безоплатно одержаних активів	935	Уцінка необоротних активів і фінансових інвестицій
736	Інші доходи від звичайної діяльності	936	Інші витрати звичайної діяльності
		94	Податок на прибуток від звичайної діяльності

Діяльність підприємства за період характеризується результатами операційної діяльності, які потім поділяються на основну діяльність (операції) та іншу операційну діяльність. Ми вважаємо, що основні (операційні) витрати включатимуть адміністративні витрати та витрати на продаж. Наша точка зору базується на тому, що адміністративні витрати та витрати на збут є необхідними для будь-якого бізнесу, тому що без цих витрат будь-який бізнес не міг би працювати. Покажіть свою основну (операційну) діяльність.

Вважаємо за необхідне згрупувати доходи та витрати від фінансової діяльності в єдиний тип рахунка обліку доходів і витрат, а саме: замість класу рахунка 72 «Доходи від участі в капіталі» та 73 «Інші фінансові продукти» створити клас 72» ; «Доходи від фінансової діяльності» замість видів рахунків 95 «Фінансові витрати» та 96 «Витрати за участю в капіталі» створити вид рахунків 92 «Витрати від фінансової діяльності».

Створити окрему групу рахунків доходів і витрат, пов'язаних з інвестиційною діяльністю, а саме: група 73 «Доходи від інвестиційної діяльності» та група 93 «Витрати від інвестиційної діяльності».

Такий механізм формування фінансових результатів дозволить формувати фінансові результати в залежності від виду діяльності підприємства. Звіт про фінансові результати (Звіт про валовий дохід)

повинен чітко зазначати фінансові результати за всіма видами діяльності підприємства.

Недоліки форми, на нашу думку, такі:

- у діючій формі визначено три види фінансових результатів господарської діяльності: Фінансові результати до оподаткування, чисті фінансові результати, але слід зазначити, що визначення у формі фінансових результатів за видами діяльності підприємства є відповідний;

- показник валового прибутку (збитку) має дуже вузьке інформаційне значення для користувачів фінансової звітності, тому, що не враховує значення таких витрат, як адміністративні та витрати на збут, які безпосередньо є витратами від основною діяльності будь якого підприємства.

Нами розроблено та запропоновано шаблон звіту про фінансові результати (звіт про загальний дохід), представлений у таблиці 3.2.

Тому для забезпечення порівнянності облікової інформації з показниками Звіту про фінансові результати (звіт про загальний дохід) пропонуємо внести зміни до структури показників Звіту про фінансові результати.

Крім того, запропоновано порядок формування фінансових результатів основної діяльності, який передбачає включення до розрахунку адміністративних витрат та витрат на збут.

Така необхідність зумовлена тим, що адміністративні витрати та витрати на збут за своєю сутністю відносяться до основного виду діяльності будь-якого підприємства і мають постійний характер, відповідно, їх доцільно відображати у складі витрат від основної діяльності.

Також, для суб'єктів малого підприємництва у фінансовий звіт додаткового слід ввести в окремий рядок значення показника «витрати, що пов'язані з нарахуванням єдиного податку».

Таблиця 3.2

Форма звіту про фінансові результати(звіту про сукупний дохід) частина 1

Стаття	Код рахунку	Дані оборотів по рахункам обліку, що запропоновано
Дохід від основної(операційної діяльності	2000	Кредитовий оборот рахунків 70 «Дохід від основної (операційної) діяльності» за мінусом податку на додану вартість, акцизів інших податків і обов'язкових платежів, що підлягають сплаті до бюджету й позабюджетних фондів
Витрати від основної(операційної діяльності	2010	Дебетовий оборот 90 «Витрати від основної (операційної) діяльності
Інший операційний дохід	2020	Кредитовий оборот рахунків 71 «Інший операційний дохід» за мінусом податку на додану вартість , акцизів інших податків і обов'язкових платежів, що підлягають сплаті до бюджету й позабюджетних фондів
Інший операційний витрати	2030	Дебетовий оборот 91»Інші операційні витрати»
Фінансовий результат від операційної діяльності «+» прибуток , «-» збиток	2100	Сальдо рахунку 791 «Фінансові результати від операційної діяльності» , що підлягає віднесенню на рахунок 441 «Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) за всіма видами діяльності»
Дохід від фінансової діяльності	2200	Кредитовий оборот 72 «Дохід від фінансової діяльності»
Витрати від фінансової	2210	Дебетовий оборот рахунку 92 «Витрати від

діяльності		фінансової діяльності»
Фінансовий результат від фінансової діяльності «+» прибуток , «-» збиток	2230	Сальдо рахунку 792 «Фінансові результати від операційної діяльності» , що підлягає віднесенню на рахунок 441 «Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) за всіма видами діяльності»
Доходи від інвестиційної діяльності	2300	Кредитовий оборот рахунків 73 «Дохід від інвестиційної діяльності»
Витрати від інвестиційної діяльності	2310	Дебетовий оборот рахунку 93«Витрати від інвестиційної діяльності»
Фінансовий результат від фінансової діяльності «+» прибуток , «-» збиток	2330	Сальдо рахунку 793«Фінансові результати від інвестиційної діяльності» , що підлягає віднесенню на рахунок 441 «Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) за всіма видами діяльності»
Фінансовий результат до оподаткування («+» прибуток , «-» збиток)	2400	
Витрати з податку на прибутку	2500	
Витрати з єдиного податку	2510	
Чистий фінансовий результат («+» прибуток , «-» збиток)	2600	

Така позиція обґрунтовується тим , що деякі суб'єкти малого підприємництва застосовують спрощену систему оподаткування і тому, замість податку на прибуток, нараховують і сплачують єдиний податок. Розкриття такого показника у Звіті про фінансові результати (Звіт про

сукупний дохід) надасть його користувачам інформацію стосовно системи оподаткування, яка застосовується на підприємстві, і може вплинути на показники витрат діяльності підприємства.

Звіті про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) ТОВ «АГРОНИВА –ЧЕРКАСИ » за 2022 рік відповідно до запропонованих змін наведено в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3

Звіті про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) ТОВ «АГРОНИВА –ЧЕРКАСИ » за 2022 рік відповідно до запропонованих змін

Стаття	Код рахунку	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	90 058	126 210
Витрати від основної(операційної діяльності	2010	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт ,послуг)	2020	71719	84036
Адміністративні витрати	2030	5238	6491
Витрати на збут	2040	2723	7303
Інший операційний дохід	2050	71 719	84 036
Інші операційні витрати	2060	5727	12007
Фінансовий результат від операційної діяльності («+»прибуток, «-» збиток)	2100	28178	19618
Доходи від фінансової	2200	61	22

діяльності			
Витрати від фінансової діяльності	2210	274	233
Фінансовий результат від фінансової діяльності («+»прибуток, «-» збиток)	2230	-	-
Доходи від інвестиційної діяльності	2300	-	-
Витрати від інвестиційної діяльності	2210	-	-
Фінансовий результат від інвестиційної діяльності («+»прибуток, «-» збиток)	2330	-	-
Фінансовий результат до оподаткування («+»прибуток, «-» збиток)	2400	27725	18645
Витрати з податку на прибуток	2500	-	-
Витрати з єдиного податку	2510	-	-
Чистий фінансовий результат («+»прибуток, «-» збиток)	2600	27725	18645

Запропонована термінологія та варіант обліку фінансових результатів не призведе до кардинальних змін існуючої національної облікової системи. Проте, шляхом відповідних коригувань Плану рахунків, Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід). Положень бухгалтерського обліку, з'явиться можливість використовувати теоретично обґрунтовану термінологію, яка відповідала б методиці обліку фінансових результатів на практиці.

ВИСНОВОК

Ефективне управління фінансовими результатами компанії вимагає налагодженої організації бухгалтерського обліку та контролю, яка може надавати своєчасну та надійну інформацію керівництву та підтримує управління фінансовими результатами. Дані бухгалтерського обліку містять інформацію про суми фінансових результатів та їх складові. Ці дані мають бути оперативними, надійними та об'єктивними для прийняття оптимальних управлінських рішень. Маючи достатньо якісні облікові дані, керівництво може підвищити рівень фінансових результатів і прийняти ефективні бізнес-рішення для досягнення поточних стратегічних цілей.

На основі даних фінансової звітності здійснено аналіз фінансово-господарської діяльності товариства, за результатами якого ми дійшли висновку, що фінансовий стан товариства на кінець 2022р. погіршився в порівнянні з 2018-2021 роками. У 2018 р. чистий прибуток отриманий підприємством становив 17,9 млн. грн. В 2021 р. спочатку становив 107,5 млн. грн. , а в 2022р. спостерігається його стрімке зменшення 62,3 млн. грн.

Облік доходів і витрат в ТОВ «АГРОНИВА -ЧЕРКАСИ » ведеться відповідно до П(С)БО 15 «Дохід», П(С)БО 16 «Витрати» на рахунках 70 «Доходи від реалізації» та 90 «Собівартість реалізації». Фінансовий результат визначається шляхом закриття оборотів на рахунок 79 «Фінансові результати».

З метою удосконалення механізму формування фінансових результатів в бухгалтерському обліку запропоновано систему прибутково-видаткових субрахунків. Це дозволяє порівнювати облікову інформацію з основними показниками у фінансових звітах. Крім того, запропоновано та передбачено порядок формування фінансових результатів від основної діяльності для включення до розрахунку адміністративно-збутових витрат. Така необхідність зумовлена тим, що відповідно до адміністративний прибуток і витрати на збут пов'язані по суті з основними видами

діяльності будь-якого підприємства, мають постійний характер, а отже відповідають структурі витрат підприємства, виникає з того, що його слід відобразити у складі основна діяльність. Для користувачів фінансової звітності ми розробили рекомендований формат фінансової звітності (звіти про валовий прибуток) з метою вдосконалення механізму формування фінансової звітності та підвищення інформаційної цінності елементів фінансової звітності у зв'язку з постійним характером діяльності підприємств їх рекомендується враховувати у складі витрат від основної діяльності.

З метою вдосконалення структури формування фінансової звітності та підвищення інформаційної цінності фінансової звітності для користувачів фінансової звітності нами розроблено рекомендований макет фінансової звітності (зведеного звіту про прибутки та збитки).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрійчук В. Г. Економіка АПК: Навч. Видання 2-е, доп. перероблене. К.: КНЕУ, 2002. 624 стр.
2. Безверкий К.В. Сучасні підходи до вдосконалення обліку загальногосподарських та адміністративних витрат на промислових підприємствах. Вісник ЖТУ. 2012 рік. № 3(61). Сторінки 10-14.
3. Борейко Ю. Перевірка доходів підприємства: Особливості аудиторських організацій [URL: http://archive.nbu.gov.ua](http://archive.nbu.gov.ua) (Дата звернення: 10.04.2015).
4. Брін Ф.Ф. Фінансовий облік: підруч., Житомир: Рута, 2003. 726 С.
5. Брін Ф.Ф. Класифікація витрат виробництва та вимог до управління. Теорія та методологічні питання бухгалтерського обліку, менеджменту та аналізу. 2012. №1(22). С. 11-18.
6. Бутинок Ф.Ф. Витрати виробництва та адміністративна класифікація. Теорія та методологічні питання бухгалтерського обліку, менеджменту та аналізу. 2012. №1(22). с. 11-18.
7. Господарський кодекс України URL: <http://zakon.rada.gov.ua/law/show/436-15>
8. Грицак І.І. Управлінський облік з фокусом на відповідальності: Зручність та основні вимоги до організації URL: <http://enlpedu.ua> 8080 Bitstream tb/13135/1/176 Грицак 423-426 69.pdf. (Дата звернення: 12.09.2020)
9. Darby F. Kirievich 01. Elizabeth Economic Theory and the Public Sector: Theory, Practice, Terminology, Sources: Education. посіб. Укр. акад. держ. управління при Президентові України. К.: В-во УАДУ, 1997. с. 106.
10. Дерой В.А. Розташування рахунків витрат і доходів підприємств у сфері бухгалтерського обліку. Економічний звіт Галичини 2011. № 1 (30). сторінки 133-143

11. Дорош Н. І. Внутрішній контроль та аудит в управлінні ризиками на підприємстві. Вісник Львівської комерційної академії. Серія: Економічна 2016. Вип. 44. С. 148-152
12. Есмадова Л. Інструменти стимулювання росту підприємств. Економічний аналіз. 2012. Т. 10(4). С. 82-85.
13. Єрмак, С.О. Економіка підприємства. Конспект лекцій для бакалаврів / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі. М. Туган Барановського, каф. підприємництва і торгівлі. Кривий Ріс: Дон. НУЕТ, 2016. 128 г.
14. Жолновая Р.І. Моделювання процесу забезпечення життєздатності промислових підприємств в умовах сезонного коливання попиту. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Ужгород, 2019. Випуск 12. Ч. 1. С. 115-120.
15. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л. Фінансово-економічний словник. К. Знання 2007 1072 с.
16. Зарудна Н.Я. Кужню О.М., Яковета, Т.А. Облік та нормативно-правове забезпечення підприємницької діяльності навч. посіб. Тернопіль. Рік 2018 281с.
17. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств організацій з Міністерством фінансів України 30.11.1999 р. за станом 01.01.2015 Р Законодавство України URL :: zakon2.rada.gov.ua/lam/s/show/z0893-99 (дата звернення: 10.04.2015).
18. Карпенко Є. А. Фінансовий облік навч.-метод. Посібник: Полтава ПУЕТ 2015 р. 359 с
19. Кірейцев Г.Г. Регулювання розвитку бухгалтерського обліку в сільському господарстві України наукова доповідь на Міжнар. наук-проф Подільського дер. аграрно-технічного ун-ту 24-25 вересня 2009 р ГГ Кірейцев - Кам'янець-Подільський, 2009, - 32с.

20. Кор В. 1. Проблематика обліку витрат та її представлення в наукових працях вітчаниких і зарубіжних вчених монографія. Сталий розвиток економіки, 2016. Вип 2. С. 160-167

21. Конєва Т.А. Зниження витрат на залучення поличкових фінансових ресурсів. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Екопом науки». Вип. 28. Ч2. С. 67-71

22. Коловська 1. Проблемні питання трактування витрат в бухгалтерському обліку. Актуальні проблеми функціонування господарської си України: Матеріали XXIV-тої Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих учених, Львів, 18-19 травня 2015 р. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018 154 с

23. Кучеренко Т.С. Михайловна С.О. Піддубна О.Д. Олек Н.В. Фінансові результати діяльності облік, порядок формування, удосконалення // Міжнародний изуковий журнал «інтернуха». Серія: «Економічні науки» 2019. №5

24. Донко Л.О. Антикризове управління підприємством в умовах економіки знань та нтелектуалізації менеджменту. Економічний форум. 2018 №1 В-во Нова Книга, 2009. 354 с.

25. Др. С.Л. Тимошенко О.В. фінанси :навч. Посібник для студ.вищю навч. Закл.- Вінниця : Нова книга- 2009, 384 с.

26. Маленька О.І. Садуха І.Я. Проблеми, перспективи та шляхи вдосконалення обліку доходів і витрат підприємства. Обліково-аналітичне забезпечення ного розвитку економіки: матеріали Всеукраїнської науково практичної інтернет-конференцій, 14-15 березня 2018 року ЛьвівНАУ 2018 465с.

27. затверджені наказом Міністерства фінансів Українила 28.03.2013 р. № 433. Законодавство України URL [hups zakon.rada yov show 0433201-11](https://zakon.rada.gov.ua/show/04332013-11) Текст (дата тверия 10.04.2020).

28. Методичні рекомендації щодо застосування реєстрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств,

затверджені Наказом Міністерства аграрної політики України від 4 червня 2009 р. № 390. Законодавство України URL: http://search.ligarakom.ua/1_doc2_nflinki/FIN48748.html (дата звернення: 10.04.2020).

29. Млеко А. А. «Витрати» та «Затрати» Узгодження понять в бухгалтерському обліку: монографія URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pembo/2009_1/stat.pdf. (дата звернення 14.09.2020)

30. Мочерний С.В. Економічна теорія. К.: Академія, 2002

31. Назарова Г.Б., Кононенко Л.В., Калашникова А.К. Облікові процедури формування фінансових результатів: сучасний стан та напрямки удосконалення // Економічний простір, 2020. №156. С. 206-212

32. Нападорська Л.В. Базові принципи управлінського обліку // Актуальні проблеми економіки. 2013. № 1. С. 173-181.

33. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» Затверджено Наказом Міністерства фінансів України 07 лютого 2015 року № 73. Законодавство України URL:http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/arncdmain?art_id=3668604_id=285157 (дата звернення: 10.04.2020)

34. Нева Ю.О. Шляхи вдосконалення обліку фінансових результатів підприємства Бухгалтерський аудит URL: <http://www.sworld.education/conference/year-conference-sw/the-content-of-conferences/archives-of-individual-conferences/april/2019> (дата звернення 10.10.2020)

35. Нусінов В.Я. Семеника Т.В. Експрес-діагностика фінансового стану підприємства з метою попередження кризи. Управління розвитком 2017 №2

36. Облік і звітність за міжнародними стандартами: навч. посіб. / З. в. Задорожний, В. М. Панасюк, Є. К. Ковальчук, В. Ю. Бродовський, 2-ге вид., переробл. і доп. Тернопіль: ТНЕУ, 2016.- 446 г.

37. Опарін В. М. Фінанси (Загальна теорія). Напу, посібник. 2-е, перероб. К.: КНЕУ, 2002.-240 г.

38. Пересувка З.М. «Витрати» і «Затрати». Проблема визначення понять монографія / відп. ред. кал, доц. Костях НІ URL http://www.rumauka.com/36_PWMN_2010_Economica/76707.doc.htm (а звернення: 12.09.2020)

39. Петренко Н.І., Філозой О.В. Правова основа організації внутрішнього аудиту в Україні. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Міжнар, зб. наук. праив / Серік. Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. Вип. 1 (16)/ Вів, ред. д.ел, проф. Ф.Ф. Бутина Житомир: ЖДТУ, 2010. С. 219-228.

40. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язані господарських операцій підприємств і організкай Мо України 30 лист. 1999 р. за станом на 10 січня 2018 р. Законодавство України URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (дата звернення: 10.04.2020)

41. Податковий кодекс України від 22.12.2011 р. № 4279-IV (зі змінами і доповненими від 22.03.2018 № 2374.VI). Законодавство України URL <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 10.04.2020)

42. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» затвердом Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. №20 зміненими, внесеними наказами Минстерс України, у тому чи наказом від 15.03.2016 N0085 URL: <http://zakonrada.gov.ua/laws/show/20085-00> (дата звернення: 16.09.2020).

43. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 «Фінансова звітність». затверджене наказом Минстерства фінансов України від 09.08.2015 р. №0284 <http://zakonrada.gov.ua>

44. Попович О. В., Тітаренко, Л. 1. Тлумачення економічної сутності категорії «фінансові результати». // Інвестиції, практика та досвід. 2019. № 3. С. 58- 64

45. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: закон України від 16.07.99 р. № 99 (із змінами і доповненнями). Законодавство України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення 10.04.2020)

46. Програма реформування системи бухгалтерського обліку постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 1998 р. № 1706-98 Законодавство України URL <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1706-98> (дата звернення: 10.04.2020)

47. Прохар Н.В. Незона Ю.О. Облік доходів, витрат і фінансових результатів проблеми теорії та практики монографія Полтава РВВПУЕТ, 2011. 257 с

48. Пушкар М.С. Щирба М.Т. Теорія і практика формування облікової моногр. Тернопіль Карт-блін 2009 160 с

49. Сегох 18. Мазур В.Г. Шляхи підвищення ефективності управління витратами на підприємстві. Вісник Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського. 2018. Випуск 22 С 54-545

50. Сидоренко Р. В. Внутрішня звітність центрів відповідальності. Вісник Львівської комерційної академії. Серія економічна .2011. Випуск 35. С. 326- 328

51. Скалюк Р. В. Управління прибутком підприємств: стратегічний підхід .Фаи облік і аудит . 2015. Вип. 2. С. 109-118.

52. Сучасний бухгалтерський облік , аналіз і аудит: галузевий аспект: колективна монографія у 2 т./ за ред. П. И. Атамас.- Дніпропетровськ «Герда» ,2015 Т. 1 358 с.

53. Ткаченко, Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: підручник ; МОН України 5-те вид., доп і перероб. К: Алерта 2011. 976с.